

логії автоматизації бібліотечних процесів, сучасного технічного та програмного забезпечення. Його кінцева мета – мережева інтеграція бібліотек Оболонського району як пілотний проект формування єдиного інформаційного простору публічних бібліотек м. Києва.

Завершив семінар виступ заст. директора Центру інформаційних технологій Міжвузівського центру «Крим» (м. Сімферополь) **С. В. Дудченка** на тему «Електронний і друкований бібліографічні покажчики наукового журналу «Культура народів Причорномор'я» – мирне співіснування двох систем». Доповідач продемонстрував як версії журналу (онлайнову та на паперових носіях), так і технологію формування його бібліографічних покажчиків. Сьогодні вищезгаданий науковий журнал є одним із найпрестижніших і найпопулярніших у соціогуманітарній сфері. Не останню роль у цьому відіграє й інформаційна технологія його формування та використання. До переліку переваг цієї технології слід віднести:

оперативність підготовки та поширення публікацій, швидкий пошук та одержання необхідної інформації, можливість налагодження зворотного зв'язку «автор – користувач», тиражування «за необхідності», вирішення спектра бібліотечних питань (дефіциту площ у книгосховищах, збереження фондів, доступ до джерел інформації у будь-який час із будь-якого регіону довольної кількості користувачів), екологічність (суттєве зменшення потреби використання лісових ресурсів і екологічно шкідливих технологій), належне представлення України у глобальних інформаційних мережах і сприяння підвищенню її іміджу в світовому співтоваристві.

Леонід КОСТЕНКО.

*керівник Центру бібліотечно-інформаційних технологій
НБУВ.*

с. н. с., канд. техн. наук

Технології формування і використання ресурсів електронного Українського біографічного словника

Інститутом біографічних досліджень НБУВ було проведено круглий стіл «Технології формування і використання ресурсів електронного Українського біографічного словника» (наук. кер. – чл.-кор. НАН України **В. М. Даниленко** та в. о. директора Інституту біографічних досліджень НБУВ, канд. іст. наук **В. І. Попик**; учений секретар – канд. іст. наук **Н. І. Мельник**). Серед учасників круглого столу – 2 доктори наук, 2 професори, 23 кандидати наук, аспіранти, бібліографи та бібліотекарі, співробітники НБУВ, Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, Національної парламентської бібліотеки України, Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки УААН, Національного університету «Кієво-Могилянська академія», Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства, Київського національного університету культури і мистецтва. До програми круглого столу було включено 32 доповіді.

На круглому столі обговорено широкий комплекс проблем, пов'язаних із розвитком вітчизняної та зарубіжної науки в галузі біографістики та української біобібліографії на тлі зростаючих інформаційних потреб суспільства.

Зі вступним словом та доповіддю «Проблеми формування і змістовного наповнення Українського біографічного архіву» розпочав засідання в. о. директора Інституту біографічних досліджень, канд. іст. наук **В. І. Попик**. Він проаналізував сучасний стан розвитку біографічних досліджень в Україні, звернув увагу на назрілу необхідність узагальнення матеріалів численних біографічних видань: словників, довідників, альманахів, краєзнав-

чих праць, зібрання їх у фундаментальному загальнонаціональному банку біобібліографічної інформації. Доповідач ознайомив учасників круглого столу з загальною концепцією та структурною організацією електронного Українського біографічного архіву (УБА), яка вже реалізовується в експериментальній комп'ютерній моделі, розробленій спільними зусиллями Інституту біографічних досліджень НБУВ та Українського мовно-інформаційного фонду НАН України під керівництвом доктора технічних наук, професора **В. А. Широкова**. **В. І. Попик** підкреслив, що УБА має бути не лише електронним біографічним словником із численними текстовими, документальними, бібліографічними, іконографічними додатками, але й загальнонаціональним біографічним інтернет-порталом, який повинен стати середовищем й інструментом повсякденного творчого спілкування і співпраці вчених-біографістів. Кінцевим підсумком здійснюваної розробки має стати створення Всеукраїнської віртуальної біографічної лабораторії – сучасної комп'ютерної інструментальної бази спільних досліджень спеціалістів і аматорів із усіх регіонів України та зарубіжжя.

Нині, зазначив доповідач, розпочато наповнення на сервері одночасно багатьох структурних елементів створюваного веб-сайту УБА, його тематичних рубрик. Він закликав учасників круглого столу та всіх науковців передавати для розміщення на веб-сайті УБА опубліковані ними раніше у друкованих виданнях біографічні статті, нариси, підбірки документів, джерелознавчі коментарі, іконографічні матеріали. Принципове значення, підкреслив **В. І. Попик**, матиме повнотекстове розміщення на

сайті УБА бібліографічних довідників і збірників наукових праць, монографічних досліджень, підготовлених як в ІБД, так і в інших наукових установах. Інститут біографічних досліджень передбачає, у першу чергу, розмістити електронні варіанти збірників «Українська біографістика», книжки вчених Інституту В. С. Чишка, С. М. Ляшко, випуски «Джерел української біографістики». Зібрані воедино на одному сайті, теоретичні і методичні праці, численні біографічні публікації стануть доступними для швидкого пошуку, що створить нове, привабливе для дослідників-біографістів з усієї України, інформаційне середовище. А це об'єктивно сприятиме піднесенню методичних вимог і стандартів, обміну досвідом, результатами найновіших розробок.

Іншою важливою складовою інтернет-сайту УБА має стати власне наукова інформація. На сайті передбачені рубрики повин та хроніки наукового життя, відомості про проведення в Україні і за кордоном наукових конференцій, семінарів, круглих столів із біографістики та суміжних дисциплін, зокрема генеалогії, геральдики, дані про нові наукові проекти, гранти. На сайті УБА будуть також представлені інформаційні сторінки дослідників-біографістів з докладними відомостями про них, бібліографією праць і текстами біографічних публікацій, контактними телефонами, адресами електронної пошти. Останнє є особливо важливим для налагодження безпосередніх наукових контактів між спеціалістами з регіонів України і зарубіжжя.

Старший науковий співробітник Інституту біографічних досліджень канд. іст. наук **О. М. Яценко** у доповіді «Інформаційні технології в діяльності Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського у формуванні електронних біо-бібліографічних ресурсів» представив технологічні процеси й операції, які застосовуються в роботі інституту, визначив роль інформаційних технологій у пошуку джерел біографічної інформації, обробці біографічних даних та формуванні електронного масиву біобібліографічних ресурсів. Він ознайомив присутніх із конкретними напрацюваннями Інституту біографічних досліджень у справі створення та функціонування локальних баз даних, програмно-технологічними проблемами створення електронного сайту «Український біографічний архів».

Виступ провідного наукового співробітника Інституту біографічних досліджень, канд. іст. наук **С. М. Ляшко** «Основні види довідкових видань. Біографічні довідкові видання» був присвячений аналізу довідкової літератури, яка видається в Україні. Доповідачка зазначила, що протягом майже всього ХХ ст. джерелом для оперативного отримання біографічних довідок залишалися універсальні енциклопедії і енциклопедичні словники. Протягом останніх 15 років в Україні з'явилися суто біографічні довідкові видання різних типів. С. М. Ляшко проаналізувала тематику, змістовну частину, структуру довідкових видань, що дозволило виявити не тільки нові тенденції в сучасній довідковій біографістиці, а також звернути увагу на недостатню розробленість теоретичних питань, пов'язаних із їхньою підготовкою та профе-

сійну непідготовленість багатьох авторських та видавничих колективів до роботи у нових умовах. Серед питань, які потребують узгодження фахівців та реалізації їх у практичній діяльності, на її думку, на перше місце виходить чітке визначення різних видів довідкових видань та дотримання основних вимог до них.

Старший науковий співробітник Інституту біографічних досліджень доктор іст. наук **Т. І. Ківшар** у доповіді «Довідник українських бібліотекознавців: концепція формування Словника» визначила мету, хронологічні межі майбутнього довідкового видання, принципи формування реєстру імен для Словника, критерії відбору персоналії, ознайомила присутніх із колом джерел, які будуть використовуватися при підготовці біографії бібліотекознавців. Зазначила, що уже давно назріла необхідність підготовки такого видання, яке дозволить ввести в науковий обіг нові імена в історії української бібліотечної справи та має відіграти свою роль у популяризації професії бібліотекаря, котра в контексті розвитку сучасних інформаційних технологій набуває нового звучання, а отже вимагає як впровадження нових форм, методик у систему бібліотечної освіти, так і використання багатой спадщини українських бібліотекознавців кінця ХІХ – початку ХХ ст.

З концепцією підготовки «Словника книгознавчих термінів» виступила канд. іст. наук **І. І. Загуменна** – доцент кафедри управлінської діяльності Київського національного університету культури і мистецтва. Зав. відділу новітньої історії України Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, доктор іст. наук **Н. І. Миронець** розповіла, як на основі нововиявлених архівних документів нею було виправлено помилки в біографії Олени Теліги, зокрема щодо дати та місця її народження, часу еміграції, вступу до Високого українського педагогічного інституту ім. М. Драгоманова в Празі. Вона ознайомила учасників круглого столу з історією роботи її над книгами: «Теліга Олена. О краю мій...: Твори, документи, біографічний нарис» (К., 1999); «На тлі трагічної історії» (К., 2003); «Теліга Олена Іванівна. Листи. Спогади» (К., 2003) і другим виправленим виданням «Теліга Олена. Листи. Спогади» (К., 2004) та висловила жаль із приводу того, що не дивлячись на появу нових даних про життя видатної української письменниці сьогодні чимало енциклопедичних та довідкових видань продовжують користуватися застарілою інформацією, що свідчить про відсутність координації в справі розвитку біографічної справи в Україні і необхідність створення єдиного інформаційного ресурсу, користування яким могло б значно поліпшити справу з достовірністю біографічної інформації, котра поширюється на українських теренах.

Загальний інтерес і зацікавлене обговорення викликала доповідь наукового співробітника Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України **І. М. Старовойтенко** «Просопографічний портрет особистості у контексті сучасних завдань біографічних та історичних досліджень», у якій здійснено аналіз цілого блоку теоретичних питань: сфор-

мультимедійні дефініції основних категорій просопографії як спеціальної історичної дисципліни, визначено її зміст, завдання, предмет та об'єкт дослідження, відмінність від суто біографічних підходів. Доповідачка підкреслила актуальність подібного дослідження у контексті сучасних завдань персоніфікації історичного минулого. І. М. Старовойтенко проаналізувала трактування просопографії різними школами та напрямками в історіографії, окреслила джерела просопографічних студій, визначила їх інформативні можливості, запропонувала напрями (блоки), які становлять основу просопографічного портрету особистості, модель просопографічного дослідження особистості в історії.

Значна частина виступів учасників круглого столу була присвячена проблемі змістовного наповнення електронного «Українського біографічного архіву», а саме – питанням джерельної бази біографічних досліджень, у першу чергу її якісного рівня. Зокрема, у виступі старшого наукового співробітника Центру українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка, канд. іст. наук **І. В. Пасько** «Рукописна та друкована україніка в межах і за межами України: сучасні тенденції та проблема формування інформаційних ресурсів» було проаналізовано цілий комплекс проблем, а саме: комплектування центральних та регіональних архівів і книжкових зібрань у ракурсі сучасних тенденцій націотворення; зміни у функціональному призначенні архівів та бібліотек як науково-дослідних, культурно-просвітницьких та інформаційних центрів і установ; гармонізацію принципів модерної вітчизняної історичної науки та методів формування інформаційних ресурсів архівів та бібліотек; завдання синхронності виявлення та введення у науковий обіг рукописної та друкованої україніки; формування архівної та книжкової спадщини України як складової історичної пам'яті українського народу і перетворення її на єдиний інтелектуальний комплекс. На сьогодні, на думку І. В. Пасько, архівна і книжкова спадщина України як складова історичної пам'яті українського народу не визначена у найбільш повному її обсязі і не зосереджена як єдиний інтелектуальний комплекс у конкретному матеріальному вигляді. При тому, за межами України залишилися великі й цінні документальні масиви та унікальні книжкові раритети, котрі мають безпосереднє відношення до української історії та культури. Фізична недоступність до цієї інформації, безумовно, негативно впливає на темпи, масштаби і рівень вітчизняних досліджень, передусім, у галузі історії (у тому числі і біографістики як окремої історичної дисципліни).

Молодший науковий співробітник Інституту біографічних досліджень **В. М. Тимченко** у повідомленні «Польські довідкові видання 2-ої пол. XIX ст. як джерело електронного Українського біографічного архіву» розкрив значення польських довідкових видань для української біографістики. Автор відзначив, що досвід створення даних робіт може бути корисним для підготовки аналогічних українських словників, енциклопедій та лексиконів. На думку автора, найбільш інформативною для ук-

раїнознавців є 28-томна польська «Загальна енциклопедія» (1859–1869 рр.) С. Оргельбранда.

Старший науковий співробітник Інституту біографічних досліджень, канд. іст. наук **Н. І. Мельник** у доповіді «Біобібліографічні матеріали релігійних діячів в українських виданнях кінця XIX – поч. XXI ст. як частина електронного ресурсу Українського біографічного архіву» зробила спробу розкрити розвиток історико-біографічних досліджень в Україні XIX–XX ст. із питань церковної історії, проаналізувала ряд видань, які знаходяться у фондах НБУВ, з огляду на наявність у них біографічних матеріалів та можливість їх використання як достовірних інформативних джерел при написанні біографій релігійних діячів. Особливо цікавими з цього приводу, на її думку, є ряд монографічних та дисертаційних робіт з історії окремих єпархій України, в яких на ґрунтовному архівному матеріалі наведено цікаві біографічні дані про діячів української церкви. Опрацювання цих видань дасть змогу заповнити прогалини в житті багатьох релігійних діячів та виявити невідомі раніше імена.

Методиці дослідження біографій діячів УАПЦ 1920–1930-х років у контексті едиційної археографії була присвячена доповідь старшого наукового співробітника Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, канд. іст. наук **І. М. Преловської**. Вона зазначила, що одним із напрямів сучасних публікацій документальної спадщини є видання документів очолюваної митрополитом Василем Липківським Української автокефальної православної церкви (1921–1937), які до цього зберігались в спецховищах архівів. На початку 1990-х років важливим було введення у науковий обіг опублікованих документів УАПЦ. При цьому біографічні дані діячів УАПЦ подавалися у вигляді коротких біографічних коментарів до документів загального змісту. Для нинішніх досліджень найбільшу репрезентативність у справі вивчення біографій діячів УАПЦ 1920–1930-х років має фонд № 6 «Кримінальні справи на осіб, яких знято з оперативно-довідкового обліку в інформаційних центрах УВС–МВС України» Державного архіву СБ України, зокрема справи, які було передано до ЦДАГО України у 1990-х роках. Одночасно І. М. Преловська зауважила, що при використанні кожного з різновидів джерел варто застосовувати певну методику, виходячи зі специфіки матеріалів, поєднуючи всі наявні свідчення та порівнюючи суперечливі відомості. Лише такий підхід дасть можливість накопичити масив об'єктивної інформації щодо діячів УАПЦ. Продовжила тему джерельної бази біографічних досліджень **В. Є. Завалій** – провідний бібліотекар відділу стародруків та рідкісних видань НБУВ – у виступі «Біографічні матеріали на сторінках фахової періодики». На її думку, біографічні дослідження повинні обов'язково розкривати зростання творчої особистості, народження нових ідей, заснування нових наукових шкіл. В цьому випадку помітну допомогу надає фахова періодика, яка залишається найзручнішим джерелом здобуття біографічних відомостей, нової інформації, яка ще не стала загальним надбанням. На прикладі журналів

«Бібліотечний вісник», «Вісник Книжкової палати», «Бібліотечна планета» вона показала учасникам круглого столу наявність різноманітного біографічного матеріалу (біографічні довідки, нариси, цікаві витяги з біографій діячів усіх сфер українського громадського життя та фахівців різних галузей, рецензії на біографічні словники, персональні та біобібліографічні покажчики, некрологи, інформація про ювілеї, виставки тощо), вміщеного на сторінках цих видань, і зазначила, що, як правило, саме у журналах з'являються перші публікації, які вводять у науковий обіг нову інформацію, в тому числі і біографічного характеру.

У виступі наукового співробітника Інституту біографічних досліджень **О. В. Бугаєвої** «Персоніфікований вимір формування музичного життя Волині 20–30 років ХХ ст.» проаналізовано умови, в яких розгорталося культурне життя Волині означеного періоду, підкреслено, що вони позначилися на формуванні суспільно значущої моделі свідомого громадянина і висунули на перший план чимало активно діючих і творчо обдарованих особистостей. У ті роки сформувався особливий тип музичного діяча – талановитої людини широкого спектру діяльності, переважно просвітницького напрямку, який одночасно поєднував у собі творчі, організаційні, дослідницькі, публіцистичні та інші здібності. Особливостям опрацювання біографічних даних про вітчизняних учених у формуванні інформаційно-довідкових ресурсів Українського біографічного архіву був присвячений виступ наукового співробітника Інституту біографічних досліджень **О. В. Скрипніка**.

Старший науковий співробітник Інституту біографічних досліджень, канд. іст. наук **О. В. Малій** зробила спробу реконструкції життєвого шляху представників роду Бунге, відзначивши, що з другої половини ХVІІІ ст. до поч. ХХ ст. кожне його покоління було репрезентоване видатними особистостями, які зробили вагомий внесок в економічний та культурний розвиток України.

Низка цікавих доповідей і повідомлень були присвячені окремим представникам вітчизняної історії, науки та культури. Зокрема, виступ старшого наукового співробітника відділу стародруків та рідкісних видань НБУВ, канд. іст. наук **Л. М. Дениско** присвячено історіку, письменнику і журналісту ХІХ ст., одному з кращих учнів Київської духовної академії та її професору **В. І. Аскоченському**. З доповіддю «Літопис життя і творчості Миколи Лисенка – джерела, пошуки, проблеми відновлення реалій» виступила завідувачка Меморіального музею Миколи Лисенка у Києві **Р. Скорульська**. Вона ознайомила учасників круглого столу зі змістом літопису, який включає як широко відому, так і досі не введenu у науковий обіг інформацію про життя, творчість та громадську діяльність композитора, зібрану за 25 років науковцями Музею. Ця праця є хронологічним документованим і перевіченим зведенням фактів біографії і творчості видатного українського митця і громадського діяча, відтвореним на основі архівних матеріалів, епістолярію, композиторської спадщини, мемуарної та критичної літератури. При підготовці літопису максимально використано

но архівні документи видатних діячів української культури з фондів колекцій музеїв Миколи Лисенка, Михайла Старицького, Лесі Українки та Панаса Мирного.

З доповідями про конкретні персоналії виступили аспіранти Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України **І. О. Сахно**, **Ю. В. Середенко**, **І. В. Ткаченко**. **І. О. Сахно** проаналізувала як опубліковані джерела, так і листи, ще не введені у науковий обіг, Володимира Винниченка з метою окреслити його просопографічний портрет. **Ю. В. Середенко** у своєму виступі зупинилася на аналізі основного комплексу джерел, пов'язаних із діяльністю Андрія Ніковського – відомого громадсько-політичного діяча, публіциста, літературного критика (особовий фонд, слідча справа, офіційне листування на посаді міністра закордонних справ УНР), що дає змогу більш цілісно та об'єктивно подивитись на постать **І. В. Ткаченко** у доповіді «Юрій Сірий – «права рука» М. С. Грушевського в київських справах» розкрив роботу **Ю. Тищенка** – відомого українського книгаря та видавця, довіреної особи **М. Грушевського** в Києві, з видавничими проектами останнього та участь самого **Юрія Сірого** у виданні народних тижневиків «Село» та «Засів», які виходили в Києві у 1902–1914 рр. Бібліотекар Національної парламентської бібліотеки **І. П. Цибенко** зупинилася на проблемі використання епістолярію як джерела дослідження біографії **М. Грушевського**. Як приклад вона використала листи **М. Грушевського** до батька, брата, **І. Франка**, **В. Студинського**, **П. Дорошенка**. Аспірантка Національного університету «Києво-Могилянська академія» **Н. В. Дяченко** виступила з повідомленням «**В. Завітневич** на тлі професорського середовища Київської духовної академії».

Науковий співробітник Інституту біографічних досліджень, канд. філол. наук **Л. Г. Рева** присвятила свою доповідь життю і діяльності видатного історика, джерелознавця й бібліографа, великого патріота України – **Ілька Борщака**, який протягом 40-річного перебування у вимушеній еміграції (1919–1959 рр.) здійснював невтомні пошуки документальних писемних пам'яток про Україну та її зв'язки з країнами Європи в зарубіжних архівах і бібліотеках. Вона ознайомила присутніх із маловідомими документами – працями **І. Борщака**, які зберігаються у фондах Інституту рукопису НБУВ. Старший науковий співробітник Інституту біографічних досліджень канд. іст. наук **Ю. І. Зінченко** у виступі «Правозахисник **Петро Григоренко** (друковані та електронні джерела)» проаналізував, на основі особистих спогадів генерала та опублікованих джерел, його життєвий шлях та роль, яку він зіграв у правозахисному русі України. У своїй доповіді старший науковий співробітник Інституту археології НАН України канд. іст. наук **В. М. Корпусова** розглянула діяльність учениць **Д. Щербаківського** по Київському Археологічному інституту, серед яких були **Марія Іванівна Вязьмітіна** (1896–1994) й **Марія Олексіївна Новицька** (1896–1965).

У рамках круглого столу було проведено презентацію третього випуску збірника наукових праць Інституту біографічних досліджень «Українська біографістика».

В. І. Попик – відповідальний редактор видання – ознайомив присутніх із його структурою, найважливішими публікаціями, звернув увагу на появу у збірнику нових рубрик та запросив присутніх до подальшої співпраці. Т. Ф. Дерлеменко, зав. сектору Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки УААН презентувала останні видання Бібліотеки та започатковані три нові книжкові серії: «Академіки Української академії аграрних наук» (1998), у якій на сьогодні вийшло 25 біобібліографічних покажчиків; «Біобібліографія вчених-аграріїв України» (1998), вийшло 13 покажчиків; «Аграрна наука України в особах, документах, бібліографії» (2001), вийшло 7 видань.

Результати обговорення проблем, заявлених на круглому столі «Технології формування і використання ресурсів електронного Українського біографічного словника», дали змогу зробити такі висновки:

- сучасний стан розвитку біографістики як окремої історичної дисципліни та рівень біографічних видань в Україні вимагає нагального створення єдиного координаційного центру з питань методології, методики та практики біографічних досліджень;
- необхідним є якнайшвидше розгортання в електронному просторі єдиного інформаційного ресурсу національної біографістики, який дасть змогу виробити загальні підходи та прискорить процес консолідації зусиль розпорошених по всій країні дослідників та наукових організацій, котрі займаються біографічними дослідженнями.

Володимир ПОПИК,

в. о. директора

Інституту біографічних досліджень НБУВ,

канд. іст. наук

Надія МЕЛЬНИК,

с. н. с. НБУВ, канд. іст. наук

Інноваційні технології збереження інформаційних ресурсів

учасна стратегія збереження інформаційних ресурсів, визначена державною Програмою збереження бібліотечних та архівних фондів на 2000–2005 рр., ґрунтується на оптимальному поєднанні інноваційних та традиційних, перевірених часом та практикою, технологіях. Ця стратегія реалізується з урахуванням впливу екології навколишнього середовища, результатів наукових досліджень із питань ефективного біозахисту приміщень та фондів і супроводжується активізацією міжнародного співробітництва у напрямі гарантування безпеки фондів та архівів. Тож головна увага на семінарі-практикумі «Інноваційні технології збереження інформаційних ресурсів», який відбувся 12 жовтня 2005 р. у рамках Міжнародної наукової конференції «Інтелектуальні інформаційні технології у бібліотечній справі», була приділена підведенню підсумків виконання завдань Програми та обговоренню питань упровадження інноваційних технологій у справу збереження інформаційних ресурсів (наук. кер. – канд. іст. наук Л. В. Муха, заступник генерального директора НБУВ, З. І. Савіна, заступник генерального директора Національної парламентської бібліотеки України, учений секретар – н. с. НБУВ Л. П. Затока). Місце проведення семінару-практикуму – філія № 1 НБУВ.

У роботі семінару брали участь 50 фахівців із питань збереження бібліотечних, архівних фондів та музейних експонатів України. Всього було представлено і заслухано 10 доповідей.

У роботі семінару-практикуму взяли участь науковці та фахівці Національної парламентської бібліотеки Ук-

раїни (м. Київ), Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства (м. Київ), Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка, Вінницької обласної наукової бібліотеки ім. К. А. Тімірязєва, Наукової бібліотеки імені М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника, Національного науково-дослідного реставраційного центру України (м. Київ), Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. А. Сухомлинського (м. Київ), Державної історичної бібліотеки України (м. Київ), Наукової бібліотеки Львівського національного університету ім. І. Франка, Державної наукової медичної бібліотеки (м. Київ), Музею українського декоративного мистецтва (м. Київ), Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Державної наукової архітектурно-будівельної бібліотеки ім. В. Г. Заболотного, Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв (м. Київ), Інституту мікробіології і вірусології імені Д. К. Заболотного НАН України (м. Київ), Інституту гігієни та медичної екології ім. О. М. Марзєєва АМНУ, Української академії друкарства (м. Львів), Наукової технічної бібліотеки Південно-Західної залізниці (м. Київ), Бібліотеки Одеського припортового заводу, Славистичного університету (м. Київ), Національного університету харчових технологій (м. Київ), а також спеціалісти Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

У роботі семінару поряд із бібліотечними, архівними та музейними працівниками активну участь брали провідні спеціалісти установ, які займаються приклад-